

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальності «Дизайн»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ергономіка

Рівень фахової передвищої освіти

Освітня програма «Дизайн»

Спеціальність 022 Дизайн

Галузь знань 02 Культура і Мистецтво

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки спеціальності «Дизайн»
Протокол №1 від “31” серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ергономіка
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Викладач (-і)	Пазинюк М.В.
Контактний телефон викладача	0687261602
E-mail викладача	maria.pazyniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лабораторний (практичний)
Обсяг дисципліни	90
Консультації	
2. Анотація до курсу	
Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Ергономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки 022 спеціальності «Дизайн».	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є:	
<ul style="list-style-type: none"> - ознайомити здобувачів фахової передвищої освіти з основними поняттями ергономіки, покажчиками та нормативними вимогами, принципами ергономіки і дизайну приміщень, чинниками, що впливають на безпеку у системі «людина–середовище-машина», кліматичної, вібраційної і акустичної комфорtabельності засобами та системами підвищення комфорту кімнат; - навчити здобувачів фахової передвищої освіти самостійно приймати рішення щодо можливості застосування дизайну рішень, за правилами ергономіки житлових та нежитлових приміщень індивідуальних будинків, квартир, громадських приміщень різного призначення; - навчити організовувати простір приміщень згідно ергономічних вимог; - навчити працювати у групах під час виконання практичних робіт. 	
Міждисциплінарні зв'язки:	
Креслення, проектування, проектна графіка, композиція.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є: ознайомити здобувачів фахової передвищої освіти з актуальними і практичними прикладами застосування ергономічних правил, що дозволяє сформувати у здобувачів фахової передвищої освіти готовність до цілеспрямованого вирішення завдань, пов'язаних з проектуванням різних об'єктів предметно-просторового середовища.</p> <p>Завдання дисципліни: сформувати у здобувачів фахової передвищої освіти системи знань, вмінь та навичок, необхідних для ефективного використання ергономічних вимог до простору та антропометричних показників людини у своїй майбутній діяльності.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ергономічні параметри в сфері проектування; - порядок виконання ергономічного аналізу; - основні принципи ергономіки; - сфери застосування ергономіки. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проектувати і виконувати ергономічний аналіз; - теоретично осмислити засвоєний матеріал; - проводити факторний аналіз дизайну середовища; - застосовувати знання з ергономіки на практиці проектування дизайну предметно-просторового середовища різних функціональних просторів. 	

4. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі дизайну або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів дизайну та характеризується певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (реативність).

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.

СК2. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.

СК3. Здатність застосовувати засоби та прийоми формоутворення, макетування та моделювання об'єкту для втілення дизайнерської ідеї.

СК4. Здатність вибирати техніки та/або технології створення об'єктів дизайну у відповідних матеріалах, розуміючи екологічні наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовувати свій вибір.

СК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну.

СК8. Здатність здійснювати міжособистісну, соціальну та професійну комунікацію в процесі виконання професійних завдань.

СК9. Здатність проявляти ініціативу та креативні підприємницькі навички.

СК12. Здатність презентувати результати власної та або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.

Результати навчання

РН1. Діяти відповідно до загальних та спеціальних актів законодавства, у тому числі законодавства про авторське і суміжні права, захист персональних даних і розповсюдження інформації в межах освітньо-професійної програмами.

РН3. Володіти державною мовою вільно, а іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

РН4. Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну.

РН5. Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір.

РН8. Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики.

РН9. Зображені композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.

РН13. Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації.

РН14. Працювати автономно та або в команді.

РН16. Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань.

РН18. Вміти організовувати експозиції, виставки, презентувати твори мистецтва і дизайну, упорядкувати персональне портфоліо.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття				Загальна кількість годин			
лекції							
семінарські заняття				30			
самостійна робота				60			
Ознаки курсу							
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий				
5	022 Дизайн	3	нормативний				
Тематика курсу							
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання		
Тема 1. Ергономіка. Основні поняття та принципи.	Л	1,2,5	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його.(2год) Формування власного словника термінів і понять з ергономіки	5-10	вересень		
Тема 2. Ергономіка в структурі перетворювальної діяльності людини.	Л	1,3	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його. (2год) Підготовка доповіді на тему «Роль ергономіки в дизайні інтер'єру»	5-10	вересень		
Тема 3. Сприйняття форми та простору. Закономірності ергономіки. Естетика та функціональність.	Л	4,5	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його. (2год) Огляд різних наочних прикладів простору, його характеристика і аналіз	5-10	вересень		
Тема 4. Зображення людини в просторі із нанесенням антропометричних розмірів. Ергономіка кухні.	Л	4,5,6	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його. (2год) Диспут «Розрахунок кухні та наповнення її необхідним обладнанням»	5-10	жовтень		
Тема 5. Зображення людини в просторі з нанесенням антропометричних розмірів. Ергономіка спальної кімнати.	Л	5,6,7	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його. (2год) Підготовка презентації за темою «Ергономічні вимоги до спальні: варіанти дизайну-вирішення»	5-10	жовтень		
Тема 6. Зображення людини в просторі з нанесенням антропометричних розмірів. Ергономіка санвузла.	Л	6,7	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його. (2год) Диспут «Розрахунок санвузла та наповнення його необхідним обладнанням»	5-10	жовтень		

Тема 7.Зображення громадського приміщення з обладнанням (розміри параметри продиктовані ергономічними правилами).	Л	6,7,8	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його. (2год) Підготовка доповіді на тему «Особливості ергономічних вимог до різних приміщень різних громадських закладів»	5-10	жовтень
Тема 8.Зображення людини в просторі із нанесенням антропометричних розмірів.Ергономік а робочого місця.	Л	8,9	Ознайомитись із матеріалом та опанувати його. (2год) Підготовка презентації за темою «Ергономічні вимоги до робочого місця дизайнера: варіанти дизайн-вирішення»	5-10	жовтень
Тема 9.	Л	6,7,8	Креслення ергономічної схеми житлового будинку. (2год)	5-20	листопад
Зображення житлових приміщень із обладнанням (розміри параметри продиктовані ергономічними правилами).					д
Тема 10. Розробка робочого місця учня з урахуванням основних вимог ергономіки.	Л	6,7,8	Креслення робочого місця учня в трьох проекціях та кольорова перспектива. (2год)	5-20	листопад
Тема 11. Розробка робочого місця для програмістів з урахуванням основних вимог ергономіки.	Л	6,7,8,9	Ескізування в кольорі для робочого місця для програміста. (2год)	5-20	листопад
Тема 12. Розробка кухні з урахуванням основних вимог ергономіки.	Л	6,7,10	Детальне креслення кухні та перспективне кольорове зображення. (2год)	5-20	листопад
Тема 13. Розробка спальної кімнати з урахуванням основних вимог ергономіки.	Л	6,7,8,11	Ескізування в кольорі спальної кімнати. (2год)	5-20	грудень
Тема 14. Розробка санузлу з урахуванням основних вимог ергономіки.	Л	6,7,8,9	Перспектива санузла в кольорі. (2год)	5-20	грудень

Тема 15. Розробка громадського приміщення з урахуванням основних вимог ергономіки.	Л	6,7,8,10,1 1	Перспективно кольорове зображення громадського приміщення, до і після зміни. (2год)	5-20	грудень
--	---	-----------------	--	------	---------

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в коледжі. Допуск до заліку становить повне виконання практичних завдань.
Вимоги до практичної роботи	Оскільки весь курс орієнтовано на практичне виконання графічних робіт (близько 20 робіт), то процес виконання та завершення контролюється на кожному етапі. На кожне завдання здобувачу фахової передвищої освіти відведено 10 робочих днів або 2 тижні. Крім графічної частини практичної роботи оцінюється і оформлення та презентація шпалери на семестровому огляді.
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх практичних занять упродовж семестру за 100-балльною шкалою. Підготовка та виконання практичних графічних робіт. Одне завдання 5-30 балів. Оцінювання індивідуальних творчих завдань 1-5 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення здобувачу фахової передвищої освіти (виконання практичних завдань), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи.

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачу фахової передвищої освіти за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час заліку. Допуск до іспиту передбачає виконання повної програми практичних завдань. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність здобувача фахової передвищої освіти на заняттях, активність здобувача фахової передвищої освіти під час практичних занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання практичних завдань; копіювання та plagiat, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. Здобувач перед вищої освіти, який не виконав загальний обсяг практичних завдань, до іспиту за відомістю №1 не допускається.

8. Рекомендована література

Базова

- Гервас Ольга. Ергономіка. Навчально-методичний посібник. Умань: видавничо-поліграфічний центр «Візваві». 2011. 130 с.
- Даниленко В.Я. Академія класичної дизайнерсько-мистецької освіти. *Технічна естетика дизайн*. Київ. 2002. Вип. 22.
- Даниленко В.Я. Витоки дизайн-освіти (за матеріалами провідних дизайнерських шкіл світу). *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Харків. 2002. №4.
- Даниленко В.Я. Витоки проектно-художньої культури. *Вісник Харківської державної академії*

дизайну і мистецтв. Харків. 2002. №5.

5. Даниленко В. Дизайнерська освіта України у європейському контексті. *Вісник Львівської академії мистецтв*. Спецвипуск. Львів. 1999.

6. Даниленко В.Я Світоглядні підвалини дизайну. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Харків. 2002. № 2.

7. Даниленко В.Я. Співвідношення середньовічного ремесла та дизайну доби промислових образотв. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Харків. 2002. № 8.

8. Даниленко В.Я. Паростки протодизайну у стародавній вітчизняній культурі. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Харків. 2002. № 7.

9. Сьомка С.В. Ергономіка та ергодизайн: підручник. Київ: НАККоМ. 2017. 603 с.

10. Сьомкін С. Основи проектування та конструювання: Навчальний посібник. К.: Альтпрес. 2007. 283 с.

Допоміжна

1.Куленко М.Я. Основи графічного дизайну. К.: Кондор. 2006. 493 с.

2.Хмельовський О. Вступ у дизайн. Луцьк. 2002.

3.Хмельовський О. Теорія образотворення. Луцьк. 2000.

4.Фольта О.В. Нарисна геометрія. Львів: Світ. 1994. 222 с.

Інформаційні джерела

1. Ідеї для кухні [Електронний ресурс]. Веб-сайт. Режим доступу:

<https://homester.info/category/design/rooms/idei-dlya-kuhni/> (дата звернення 20.10.2022 р.).

2. Дизайн території дитячого садка [Електронний ресурс]. Веб-сайт. Режим доступу:

<https://vseosvita.ua/library/prezentacia-dizajn-teritorii-ditacogo-sadka-262729.html> (дата звернення 20.10.2022 р.).

3. Стилі ландшафтного дизайну [Електронний ресурс]. Веб-сайт. Режим доступу:

<https://kievrem.com.ua/ua/svit-landshaftu/stili-landshaftnogo-dizajnu/> (дата звернення 20.10.2022 р.).

4. Зелень на стінах – інструкція по догляду для новачків [Електронний ресурс]. Веб-сайт. Режим доступу:

<https://agronomist.in.ua/kimnatniy-roslini/vertikalne-ozelenennya-primishhen/zelen-na-stinax-instrukciya-po-doglyadu-dlya-novachkiv.html> (дата звернення 20.10.2022 р.).

Викладач: Марія ПАЗИНЮК

